

› Avdrag, renter og lånegjeld

Avdrag på gjeld utgjør 25,6 (22,4) mill. kroner i 2019. Dette er innenfor kravet om minsteavdrag etter kommunelovens bestemmelser. Kommunestyret har vedtatt å bruke minsteavdrag fra 2015, og låneavtalene blir på sikt justert etter dette. Renteutgiftene utgjør 15,0 (12,1) mill. kroner og det er en økning på 2,9 mill. kroner fra 2018. Renten har vært lave også gjennom hele 2019 og det er ikke forventet store endringer i 2020.

Styringsrenten var ved årsskiftet 2019/2020 på 1,5 %. I mars 2020 ble renten satt ned til 1,0 % som følge av stor uro på finansmarkedene bl.a. som følge av Corona viruset og reduserte oljepriser.

Lånegjelden utgjør nå 889,4 (766,4) mill. kroner. Korrigert gjeld etter Riksrevisjonens definisjon (redusert med utlån og ubrukte lånemidler), utgjør 810,4 mill. kroner. Dette tilsvarer 93 % av driftsinntekter i 2019).

Når en ser på tabellene nedenfor er ikke lånegjelden i Fræna veldig høy. Det samme gjelder da selvsagt også avdragsutgiftene, men som vi ser er tallene økende. Dette forholdet vil forsterke seg enda mer når flere av de store planlagte investeringer i økonomiplanperioden slår inn.

Som en følge av Fræna kommunes økonomiske situasjon og tidligere registrering i ROBEK-registeret, ble det ikke foretatt store investeringer fram til 2016. Det er behov for større investeringer i både innenfor skole og helse- og omsorgssektoren. Dette vil øke gjelden betydelig i økonomiplanperioden, og kommunen må ta høyde for økte finansutgifter. Det må derfor skapes et økonomisk handlingsrom som sikrer inndekningen av disse. Det er ikke et mål i seg selv at kommunen skal ha så lav gjeld som mulig, hvis det samtidig betyr at kommunen ikke ivaretar nødvendige utbygginger og/eller vedlikehold av bygningsmassen. I økonomiplanen for 2020 - 2023 har den nye kommunen Hustadvika lagt inn et styringsmål på:

Gjeldsgraden skal ikke overstige 100% av brutto driftsinntekt justert for ubrukte lånemidler og gjeld på selvkost. Når vi korrigerer for disse to størrelsene utgjør gjelden 68 % av driftsinntektene.

Riksrevisjonen har gjort en undersøkelse av kommunens låneopptak og gjeldsbelastning. I denne undersøkelsen går det frem at kommuner med høyt gjeldsnivå, svakt driftsresultat og lavt disposisjonsfond vil ha et lite økonomisk handlingsrom. Fræna kommune har nå bygd et tilfredstillende disposisjonsfond, men netto driftsresultat er i 2019 negativt. Lånegjelden er ikke unormalt høy i forhold til kommunens inntekter. I 2020 og videre må det derfor bli et helt nødvendig mål å gjenvinne et fornuftig resultat samlet for den nye kommunen. Det må gjøres tiltak i 2020 og videre for å gjenvinne handlingsfriheten. Slike tiltak har kommunestyret pålagt kommunedirektøren å utarbeide så snart som mulig i det nye året.

Avdragsutgifter i % av driftsinntekter

	2015	2016	2017	2018	2019
Fræna	3,0	2,8	2,8	2,7	2,9
Kostra gruppe 10	3,0	3,2	3,2	3,3	
Eide	2,9	3,1	2,8	3,3	3,2
Møre og Romsdal	3,7	3,7	3,6	3,8	
Landet uten Oslo	3,3	3,4	3,5	3,6	

Netto lånegjeld per innbygger

	2015	2016	2017	2018	2019
Fræna	60 530	62 678	65 880	74 491	82 343
KOSTRA-gruppe 10	50 369	55 662	61 859	66 692	72 121
Eide	76 683	82 116	88 836	95 188	84 489
Møre og Romsdal	77 365	83 968	89 961	93 037	81 880
Landet uten Oslo	62 604	67 048	71 103	75 664	72 360

Denne tabellen er også vist under Kostra kapitlet. Den viser at Fræna kommunes lånegjeld stiger og er på nivå med snittet i fylket. Kostragruppe 10 er betydelig lavere.

[< Fond](#)
[Regnskapsoversikter >](#)